

Periaatteet jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseen

Kyjäte § 38

Jätelain 23 § 3 momentin mukaan kunnan jätehuoltoviranomainen voi edelleen siirtää tehtävien hoidon alaiselleen viranhaltijalle kuntalaissa säädetyllä tavalla. Kymen jätelautakunta on siirtänyt sille määriteltyä toimivaltaa jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen ja jätemaksujen maksuunpanoon ja niitä koskevien muistutusten käsittelyn osalta jätelautakunnan jätehuoltopäällikölle 21.2.2013 §12.

Em. delegointipäätöksessä päätösvaltaa siirrettiin viranhaltijalle päätösten suuren määrän takia. Vuonna 2014 on tehty lokakuun puoliväliin mennessä noin 850 päätöstä.

Kymen jätelautakunnan alueella ovat voimassa kahdet yhtenäiset ja yleiset jätehuoltomääräykset. Kymenlaakson ja Lapinjärven kuntien jätehuoltomääräykset ovat olleet voimassa 1.1.2011 alkaen ja Mäntyharjun kunnan 1.1.2012 alkaen. Näitä molempia ollaan juuri uudistamassa. Uudet määräykset on tarkoitus saada voimaan alkuvuodesta 2015, jolloin Kymen jätelautakunnan alueella on vain yhdet jätehuoltomääräykset.

Kymenlaakson ja Lapinjärven jätehuoltomääräysten 31 §:n sekä Mäntyharjun kunnan jätehuoltomääräysten 33 §:n mukaan yksittäistapauksissa voidaan erityisestä syystä poiketa siitä, mitä jätehuoltomääräyksissä on sanottu. Poikkeamiset voivat koskea mm. jäteastioiden sijoitusta, sallittuja tyhjennysvälejä yms. käytännön asioita.

Muutoksenhaku viranomaispäätöksistä tehdään oikaisuvaatimuksena jätelautakunnalle tai valituksena hallinto-oikeudelle.

Jätehuoltomääräyksiin liittyvistä viranhaltijapäätöksistä tehtiin vuonna 2013 kolme (3) ja kuluvana vuonna (2014) on tehty seitsemän (7) oikaisuvaatimusta.

Yleistä viranhaltijapäätöksistä ja poikkeamismahdollisuuksista

Jätelaissa määritetään jätehuollon vastuut. Kunnan velvollisuudesta järjestää jätehuolto on määrätty jätelain 32 § ja 33 §:ssä. Kiinteistön haltijan tulee lain 40 § ja 41 § perusteella järjestää kiinteistölle keräyspaikka ja luovuttaa jäte järjestettyyn kuljetukseen tai alueelliseen vastaanotto-paikkaan. Jätelain 91 § perusteella kunta voi antaa jätelakia tarkentavia määräyksiä jätehuoltomääräyksissään. Jätehuollon maksuista säädetään jätelain luvussa 9 (78 - 86 §). Jätelain 82 § mukaan kunnan jätemaksusta on oikeus tehdä muistutus 14 päivän kuluessa jätelaskun saamisesta jätehuoltoviranomaiselle.

Viranomaispäätökset, joita ovat esim. jätemaksujen kohtuullistaminen tai poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä tehdään aina asukas- ja kiinteistökohtaisesti, jolloin ne ovat määräaikaisia. Asukasmäärät muuttuvat, asuntoja otetaan käyttöön tai poistetaan käytöstä.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisiin ei ole määritetty aiemmin linjauksia lautakuntatasolla. Poikkeamiset on tehty kuitenkin aina yhtenäisten

periaatteiden mukaisesti eli alueen kuntalaiset ovat saaneet aina tasa-puolisen ja oikeudenmukaisen kohtelun samankaltaisessa asiassa.

Kuntalaisen / asiakkaan kannalta on kuitenkin tärkeää tietää ratkaisulinjaukset. Niiden perusteella hän voi arvioida hakemuksensa käsittelyvaihtoehtoja ja mahdollista viranhaltijapäätöksen sisältöä.

Jätelautakunnan päätettäväksi esitetään nyt linjaukset jätehuoltomääräyksistä poikkeamisiin. Poikkeamiset koskevat seuraavia asioita:

1. Jättemaksujen kohtuullistaminen: Jättemaksuja on mahdollista kohtuullistaa erityisestä syystä perusmaksujen osalta. Perusmaksuja ovat ekomaksu ja lukkopistemaksu. Ekomaksulla rahoitetaan käyttäjille maksuttomia palveluita, kuten esim. jäteneuvontaa, ekopisteiden ylläpitoa ja vaarallisen jätteen keräystä. Lukkopistemaksu on kunnan järjestämä lukollinen yhteisastia niille, jotka eivät ole järjestäneet omaa kiinteistökohtaista jäteastiaa tai liittyneet yhteisastiaan lähikiinteistön kanssa.
2. Jäteastian tyhjennysväli: Jätehuoltomääräyksissä määrätty tyhjennysväli on kaksi (2) viikkoa.
3. Jäteastian tyhjennyksen keskeyttäminen: Nykyisissä jätehuoltomääräyksissä ei ole huomioitu tyhjennysten keskeyttämistä. Siitä johtuen hakemukset on aina ratkaistava viranhaltijapäätöksillä. Uuteen jätehuoltomääräysten luonnokseen on lisätty tätä koskeva kohta.

Periaatteet jättemaksujen kohtuullistamisessa

Lain tarkoittamia erityisiä syitä perusmaksun perimättä jättämiselle olisivat:

- Asuinrakennuksen haltija on laitoshoidossa. Hakemuksessa tulee osoittaa, että asunto ei ole laitoshoidon aikana kenenkään muun loma- tai vakituksena asuntona.
- Kiinteistön asuinrakennus tai vapaa-ajan asunto on asumiskelvoton tai puretaan eikä asunnon haltijalla ole tarvetta jätehuoltopalveluihin. Asumiskelvottomuudesta on esitettävä jätehuoltoviranomaiselle todisteellinen selvitys. Selvitys voi olla esim. kunnan rakennusvalvonnan tai ympäristöviranomaisen lausunnoilla tai valokuvilla.
- Useampi saman omistajan asuin- tai vapaa-ajanrakennus muodostavat yhden kokonaisuuden tai pihapiirin, joka on yhden talouden käytössä. Perusmaksu peritään vain yhden asunnon osalta.

Periaatteet jäteastian tyhjennysvälipäätöksille

Tyhjennysväliä on jätehuoltoviranomaisen päätöksellä mahdollista pidentää kahteentoista (12) viikkoon saakka.

Pidennetyn tyhjennysvälin myöntämisen edellytyksenä olisi, että:

- syntyvä jätemäärä on vähäinen ja
- biojätteet kompostoidaan määräysten mukaisesti haittaeläimiltä suojatussa elintarvikejätteille tarkoitettuun kompostoriin ja jätteen käsittelyyn tulee olla jätehuoltomääräysten mukaista.

Tyhjennysväleiksi hyväksytään kahta viikkoa pidemmäksi ajaksi 4, 8 tai 12 viikkoa. Perusteena tälle aikavälille on jäteyhtiön autojen kiertoaika-taulu.

Periaatteet tyhjennysten keskeyttämiselle

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voitaisiin keskeyttää määräajaksi, jos vakituisen asumiseen tarkoitettu asuinkiinteistö on todistettavasti pitkä-aikaisesti kokonaan käyttämätön (esim. kiinteistön laaja peruskorjaus tai ulkomailla asuminen määräajan). Edellytyksenä keskeytykselle on luotettavana pidettävä selvitys kiinteistön käyttämättömyydestä.

Muu poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Muissa jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskevissa tilanteissa poikkeus voitaisiin myöntää vain, jos poikkeaminen on tarpeen jätehuol-lon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi kiinteistöllä eikä poikkeami-nen aiheuta haittaa terveydelle tai ympäristölle.

- Yksittäisessä tapauksessa erityisestä syystä on mahdollista myöntää poikkeus muutoin kuin jäteastian tyhjennysvälejä kos-kien. Poikkeaminen voidaan myöntää jätehuoltomääräyksistä sil-loin, kun poikkeaminen koskee jätteiden omatoimista käsittelyä, jäteastioita, jätteenkeräyspaikkaa tai jätteiden keräysvelvoitetta.

Poikkeamispäätösten kesto

Poikkeamista koskevat viranhaltijapäätökset tehdään määräaikaisena. Määräajan pituus jätetään viranhaltijoiden päätettäväksi.

===

Nyt tehtävät periaatepäätökset ovat voimassa heti päätöksenteon jäl-keen valitusajasta huolimatta.

Kuntien aiemmin tekemiin poikkeamispäätöksiin päätöksellä on vaiku-tusta vasta, kun ne tulevat uudelleen käsiteltäväksi määräajan umpeu-duttua tai muista kiinteistöllä tapahtuvista muutoksista johtuen. Jäte-huoltomääräysten uudistamisella ei ole vaikutusta edellä esitettyihin pe-riatteisiin.

Lisätietoja: Kymen jätelautakunnan jätehuoltopäällikkö Leena Rautiai-nen, p. 02061 58143, leena.rautiainen@kouvola.fi

Yhdyskuntatekniikan johtajan ehdotus:

Kymen jätelautakunta päättää, että jätehuoltomääräyksistä voidaan poi-keta edellä mainittuja periaatteita noudattaen.

Kymen jätelautakunnan päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä päätös on asetettu yleisesti nähtäville . Päätöksestä ei ole tehty Itä-Suomen hallinto-oikeuteen oikaisuvaatimusta määräaikana eli viimeistään .

Kouvolassa 23.2.2017

hallintosihteeri